

2014-08-22

LIKA, it-tempen för skolan

SLUTRAPPORT

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTINGS RAPPORTERING
ENLIGT ÖVERENSKOMMELSE OM INSATSER FÖR
FRÄMJANDE AV DIGITALISERING OCH DIGITAL
SAMVERKAN (N2013/3147/ITP, SKL DNR 13/3611)

LIKA, it-tempen för skolan

Slutrapport enligt överenskommelse (N2013/3147/ITP, SKL dnr 13/3611) mellan regeringen och SKL om att ta fram ett ramverk för utvärdering och utveckling av skolans digitalisering.

Innehåll:

1. Bakgrund
2. Arbetet
 - 2.1. Hösten 2014: vägen till prototyp
 - 2.2. Verkygets innehåll
 - 2.3. Våren 2014: piloter, förvaltning och stödmaterial
3. Framtiden

1. Bakgrund

Sveriges Kommuner och Landsting träffade en överenskommelse med regeringen för att främja digitaliseringen inom offentlig sektor sommaren 2013. I överenskommelsen finns fyra uttalade fokusområden, varav ett att ta fram ett ”ramverk för utvärdering och utveckling av skolornas digitalisering”.

”För att stödja skolors fortsatta digitalisering avser SKL, med utgångspunkt från eBlomlådan, att ta fram ett ramverk för utvärdering av hur väl man drar nytta av digitaliseringens möjligheter och hur väl modern teknik används som ett verktyg för kunskapsökande, kommunikation, skapande och lärande. **Ramverket ska fungera som ett hjälpmedel för utveckling av strategier, för att driva förändringsarbete och för löpande utvärdering.** Därtill ska det **stötta arbete med att värdera, planera och prioritera digitaliseringsinsatser.** Verktøget ska kunna användas inom en skola och inom en kommun.” (ur [Överenskommelse om insatser för främjandet digitalisering och digital samverkan](#) N2013/3147/ITP , SKL dnr 13/3611)

Projektmål

Mål för projektet var att utveckla ett tydligt och självinstruerande verktyg för utvärdering och utveckling av skolans digitalisering. Verktøgets målgrupp är i huvudsak den lokala skolans ledning, men kan med fördel användas på central nivå i kommunerna för t.ex. uppföljning och identifiering av centrala insatser och aktiviteter. Efter projektets slut ska SKL ha:

- Tagit fram ett webbverktyg för utvärdering av skolornas digitalisering
- Pilottestat webbverktøget och även en process för implementering i ett län
- Tagit fram mallar och verktyg som stöd för utvecklingsarbete med utgångspunkt i resultaten från utvärderingen

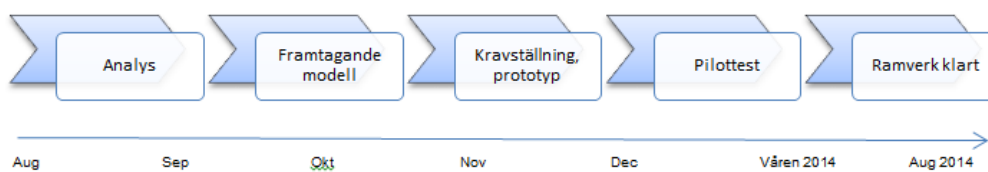
Arbetet med att utveckla ett ramverk pågick under hösten 2013 och den prototyp som togs fram har testats av olika pilotkommuner runt om i Sverige under våren 2014, för att nu lanseras nationellt i augusti.

2. Arbetet

2.1. Hösten 2013: vägen till prototyp

Under hösten 2013 var konsultföretaget Governo anlitade för att leda arbetet med att ta fram den prototyp som sedan pilottestades. Mål (se ovan), syfte och projektplan togs fram och en projektgrupp med representation från centrala aktörer och nyckelpersoner inom området arbetade med kravställningen av verktyget, ta fram ett kvalitetssäkrat innehåll och anpassa det för målgruppen.

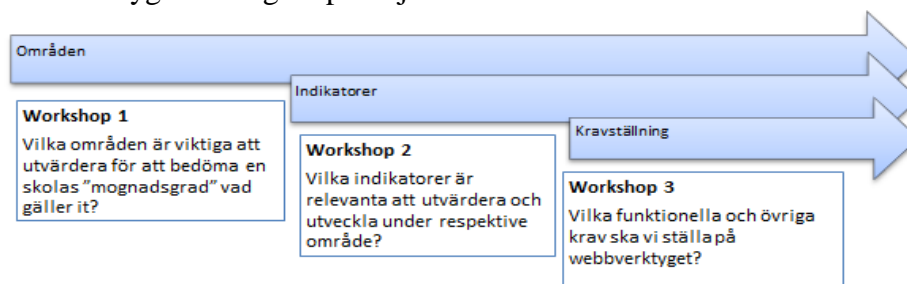
Projektets faser:

Projektgrupp:

- Olof Hälleman, Carin Forest, konsulter från Governo
- Johan Wahlström, SKL (projektledare)
- Fredrik Svensson, Rektorsakademin Utveckling
- Johanna Karlén, Lunds skolors IKT-team
- Johan Aspersion, IT-didaktiker, Uppsala
- Mats Johansson, mediepedagog, Mediacenter Västerbotten
- Nicklas Liss Larsson, Digitaliseringskommissionen
- Peter Karlberg, Skolverket

Tre arbetsmöten med projektgruppen genomfördes (se bild nedan). Mellan varje arbetsmöte togs material fram och bearbetades på olika sätt. Under analysfasen tittade projektgruppen på några olika befintliga modeller, gjorde en analys av dem och valde därefter ut fyra områden för utvärdering och utveckling. Till nästa arbetsmöte hade indikatorer kopplats till varje område och en diskussion och analys av dem genomfördes. Under höstens tredje och sista arbetsmöte gjordes ytterligare en kvalitetssäkring av innehåll och en kravställning av hur ett webbverktyg ska fungera påbörjades.

Ett företag anlätades som utvecklare av verktyget och en prototyp var klar att testas i januari 2014. Prototypen har under våren legat öppen för alla på nätet, men det har enbart varit de engagerade pilotkommunerna i projektet som haft konto och kunnat använda samtliga funktioner i verktyget. LIKA, it-tempen för skolan finns på: lika.skl.se

2.2. Verktygets innehåll

LIKA, it-tempen för skolan, består av tre delar: skattning – sammanfattning – handlingsplan.

LIKA är en akronym för Ledning, Infrastruktur, Kompetens, Användning, d.v.s. de fyra områden verktyget är indelat i. Till varje område finns enkla, konkreta och aktivitetsbaserade indikatorer. Rektor värderas status för arbetet, från ej planerad till uppnådd, på varje indikator.

Namnet LIKA står också för tanken kring likvärdighet. Genom att använda verktyget kan skolor och kommuner hitta ett gemensamt språk, en gemensam bas och vägar framåt för att arbeta för en likvärdig skola också när det gäller digitaliseringen.

Bärande principer:

- ✓ Ett självskattnings- och arbetsverktyg för rektor som stöd för att leda med IT och att tydliggöra olika insatser.
- ✓ En handlingsplan generas direkt baserat på självskattningen.
- ✓ Steg för steg – konkret hjälp att prioritera och arbeta i olika faser (nu – sen – senare).
- ✓ Rörliga indikatorer under respektive område som förändras över tid. Det som är nytt idag, är självklart imorgon.

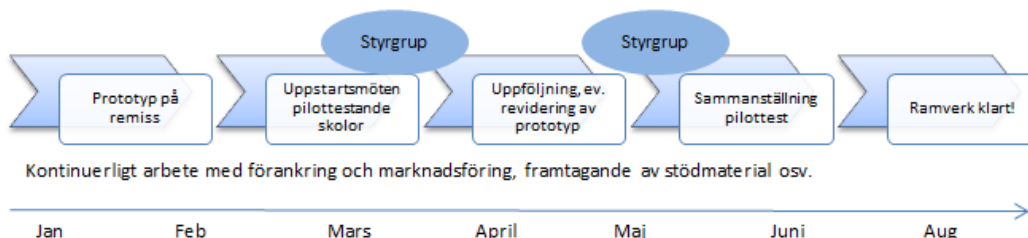
- ✓ Stöd för de lokala skolornas arbete är prioriterat, men verktyget ger också möjlighet att inom ett skolområde, en kommun eller nationellt, jämföra olika skolor och därmed tydliggöra behov av såväl lokala som centrala insatser.

Kvalitetssäkring:

- ✓ Ramverket har utvecklats genom arbetsmöten i en projektgrupp med representation från centrala aktörer och nyckelpersoner inom området. (se sid 2)
- ✓ Till största del bygger ramverket på en modell som tagits fram i ett samarbete mellan Lidingö stad och Lund – ”IT-tempen”. I det arbetet har olika referensgrupper och skolor varit delaktiga. Större delen av skolorna i de båda kommunerna har använt sig av IT-tempen under hösten 2013 och arbetat med uppföljning under våren 2014.
- ✓ Under våren 2014 har flera pilotkommuner runt om i landet testat och utvärderat verktyget (läs mer under rubriken *Våren 2104: piloter, förvaltning och stödmaterial* nedan)
- ✓ Vid val av indikatorer har projektgruppen tittat på såväl skolans styrdokument som enkäter om IT i skolan, definitioner av digital kompetens och rekommendationer i diverse IT-strategier.
- ✓ Analys och diskussion av indikatorer har gjorts för att, så långt det går, säkerställa att alla relevanta, aktuella områden täcks. Dessa diskussioner har förts i såväl projektgruppen som i de olika pilotkommunerna och styrgruppen.
- ✓ En förvaltningsorganisation kommer att finnas för fortsatt kvalitetssäkring av modellen och dess innehåll.

2.3. Våren 2014: piloter, förvaltning och stödmaterial

När prototypen var klar att testas, överlämnade Governo projektet och den fortsatta projektledningen till SKL. Det fortsatta arbetet såg grovt beskrivet ut enligt nedan:

Antalet pilottestande kommuner utökades då intresset var stort och för att det bedömdes viktigt för att ha ett bra underlag för fortsatt kvalitetssäkring.

Under våren har skolor runt om i **Västerbottens län** testkört verktyget som en del av överenskommelsen. De har arbetat med utvärdering med hjälp av LIKA, men också fokuserat på utvecklingsfrågor som ”hur får man något att hända”, ”hur skapar vi delaktighet, förankring och utvecklingsvilja” och att utforma en process som både är enkel att ta till sig och fortsätta att driva.

Lidingö stad och **Lund**, som under 2013 tillsammans tagit fram och använt sig av modellen IT-tempen, gjorde under våren en uppföljning av handlingsplanerna. Dessa erfarenheter har tagits med i arbetet med LIKA, it-tempen för skolan.

Trelleborg, Helsingborg, Kungsbacka, Värmdö och **Uppsala** är ytterligare kommuner som testat verktyget under våren. Uppsala har i sitt arbete gjort en jämförelse med en annan modell (Kommunprogress) de använt. I övriga kommuner har både grundskolor och gymnasieskolor testat verktyget.

Utöver ordinarie pilotkommuner, har de rektorer och skolchefer som deltar i **iFous Digitaliseringsprogram** (www.ifous.se/programomrade-forskning/digitalisering-i-skolan) varit med och testat LIKA, it-tempen för skolan.

Sammanfattningsvis har spridningen av pilotskolor varit mycket god och alla har varit med och bidragit till den förfining av verktyget som gjorts under våren 2014.

Piloternas erfarenheter, Västerbottens delrapport och annan information kring projektet och verktyget har samlats på den blogg som skapades i början av året: lika.skilblogg.se. En blogg som kommer att fortsätta användas under höstens lanserings- och förankringsarbete, dels för att sprida arbetet men också för att ge stöd och råd kring hur man kan arbeta med LIKA i sin kommun.

Förvaltarorganisation

Ett krav för att vara med som pilotkommun har varit att en ansvarig från respektive kommun avsatt tid för vidareutveckling och kvalitetssäkring av verktyget, till exempel genom att vara med i styrgrupp och genom att förmedla pilotskolornas respons på verktyget. Under våren formerades den grupp med representanter från pilotkommunerna som arbetat med revidering av verktyget.

Mallar och verktyg som stöd

Själva webbverktyget är i sig utformat för att ge konkret stöd. Direkt när rektor gjort en värdering, finns en sammanställning och ett förslag på handlingsplan inkl. aktivitetsförslag att arbeta vidare med. Kompletterat finns, såväl i själva verktyget som på LIKA-bloggen, lika.skblogg.se, mallar och rekommendationer från pilotkommunerna kring arbetsmodell för införande. Här finns också en enkel filmserie som visar hur man kan använda verktyget.

3. Framtiden

Den 27/8 2014 lanseras version 1.0 av LIKA, it-tempen för skolan. Då kan den som vill skapa ett konto och använda verktyget. För att dra nytta av verktyget till fullo behövs en kommunansvarig.

Hösten kommer att ägnas åt fortsatt arbete med såväl förankring som att lyssna in åsikter, tankar och ta fram rekommendationer baserat på den fortsatta responsen. Det finns från flera håll önskemål om en anpassning av verktyget för förskolan.

Sammanfattningsvis kan sägas att arbetet nått de mål som satts upp. Ett självinstruerande ramverk är på plats, mallar och stöd för fortsatt arbete och utveckling finns och implementering testad, inte bara i ett län utan i flera olika kommuner runt om i landet. Överlag har responsen på verktyget varit mycket positiv.

Länkar:

lika.skl.se/

lika.skblogg.se/

http://www.skl.se/vi_arbetar_med/e-samhallet/skolans_digitalisering

Upplysningar om innehållet
Johanna, Karlén, johanna.karlen@skl.se

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2014